

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Set og tænkt under den store Krig (1)

Citation: Larsen, Karl: "Set og tænkt under den store Krig", i Larsen, Karl: *Set og tænkt under den store Krig*, Erslev & Hasselbalchs Forlag, Schetelig's Boghandel, 1915, s. 52.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_20-shoot-idm140618749079152/facsimile.pdf (tilgået 20. oktober 2021)

Anvendt udgave: Set og tænkt under den store Krig

Men foreløbig indeholder allerede Rohrbachs egen Erkendelse af denne Kendsgerning og delvise Behandling af Emnet meget af Interesse.

Tyskerne har lidt pinlige Nederlag, udtaler Rohrbach, i Kampen for deres kulturelle Indflydelse. Det gælder Nordslesvig, Prøjsens polske Landsdele, Elsass-Lothringen.

Og det er aabenbart, at han mener, disse Misgreb og slette Resultater skyldes noget stadig *for mekanisk* indenfor Statsopfattelsen, nedarvet Smaalighed og endnu utilstrækkelig psykologisk Sans.

Fremtidig maa dette blive ganske anderledes.

Rohrbach indrømmer, at Tyskere har gjort sig rigelig skyldige i »chauvinistisk Selvforglemmelse«, men han vil bestemt hævde for sin Nation baade »Lysten og Evnen til at se ogsaa andres indre Ret«, ja finder endog disse Egenskaber mere fremtrædende hos den end hos Englændere og Franskmænd. Men Englændere og Franskmænd har paa Trods heraf gjort langt større moralske Erobringer end Tyskerne i Kraft af de »Frihedsideer«, som har betydet saa overvældende meget i de sidste Aarhundreders Kulturbevægelse. Rohrbach finder aabenbart, at hans Landsmænd uretfærdigt har lidt under, at det tilfaldt dem at udvikle den i Følge Sagens Natur mindre populære »reaktionære« Side af Betingelserne for det menneskelige Fremskridt; men han fremhæver udtrykkeligt, at Tyskerne ogsaa ofte har manglet Blik for den vedvarende relative Betydning af de »liberale« Idéer. Og »Modsætningen«, siger han, »eller